

Pénzmosás megelőzéssel (AML/KYC) kapcsolatos szolgáltatásaink

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozás elleni fellépés kiemelt szabályozói figyelmet nyert az elmúlt évek során. Az Európai Parlament és a Tanács 2015/849 irányelve (AMLD IV), amely Magyarországon többek között az új Pmt.-be került implementálásra, egyrészt a szabályozási környezet, másrészt a felügyeleti gyakorlat szigorodását vonta maga után, amely jelentős kihívást jelent az érintett vállalkozások számára, kiemeltképpen a megnövekedett adminisztratív terhek miatt.

A pénzmosás megelőzésével (és a kapcsolódó kockázatkezeléssel) kapcsolatos joganyagot hazai és külföldi jogszabályok, egyezmények illetve egyéb dokumentumok (például tiltólisták) széles köre képezi. A magyarországi szabályozás alapját a **2017. évi LIII. törvény**, a **21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet**, valamint a **19/2017. (VII.19.) MNB rendelet** adják. Ezen felül az ENSZ által elrendelt intézkedések végrehajtását a **2017. évi LII. törvény** tartalmazza. Tekintve, hogy a joganyag igen terjedelmes, valamint

számos funkció és folyamat kialakítását követeli meg, e kockázatok kezelése jelentős szakmai támogatást igényel. Tekintve, hogy a vonatkozó szankciókat a Büntető törvénykönyv tartalmazza, az esetleges meg nem felelés komoly reputációs kockázatot jelent a pénzintézetek, és akár a megelőzésben érintett személyek számára is. Mindezek mellett már kilátásban van az Anti-Money Laundering Directive 5 (AMLD 5) bevezetése, amely a várakozások szerint leghamarabb 2019 végén léphet hatályba.

Ügyfél azonosítás

- Személyes adatok rögzítése az azonosítás során
- Személyazonosság ellenőrzése okiratokkal:
 - » okiratok másolata megőrzendő
 - » meglévő ügyfeleké visszamenőleg beszerzendő
- Az azonosítás és személyazonosság ellenőrzés előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján is elvégezhető

Tényleges tulajdonos

- Definíció szigorodása (tényleges ellenőrzés, irányítás)
- Kiemelt közszereplő státusz belföldi személyek esetén is vizsgálendő, ennek megléte esetén fokozott átvilágítás szükséges

Begyűjtendő adatok köre

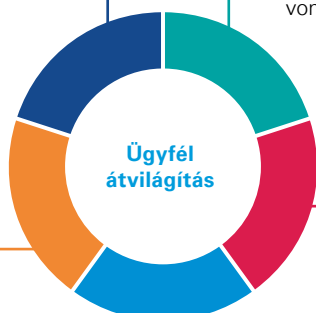
- Jelentős bővülés: természetes személyek esetén új személyes adatok, nem természetes személyek esetében tevékenységre és vezető tisztségviselőkre vonatkozó információ

Külföldi személyek

- Külföldi és belföldi természetes személyek tekintetében megegyező adatokat kell bekérni

Adatok frissítése

- Ügyféladatak felülvizsgálata legalább öt évente, amely a kockázat alapú megközelítés miatt gyakrabban is szükséges lehet

Know Your Client – Ügyfél átvilágítás

A pénzügyintézeteknek a hatályos jogszabályok alapján *Know Your Client* folyamatokat kell kialakítaniuk, amelyek lehetővé teszik az ügyfelek azonosításához szükséges adatok beszerzését és feldolgozását, illetve a változások nyomon követését. Ezen folyamatok jelentős adminisztratív terhet és így magas erőforrás igényt jelentenek. A KYC folyamatok keretében valamennyi ügyfél tekintetében azonosítani szükséges a *tényleges tulajdonost*, melynek kapcsán például ellenőrizni kell, hogy az ügyfél *kiemelt közszereplőnek* (politically exposed person), vagy egyéb *magas kockázatú ügyfélnek* minősül-e, illetve szerepel-e valamely hatályos nemzetközi *szankciós listán*. A jogszabályi előírások tehát jelentősen szigorítják az onboarding folyamatot, ráadásul olyan elemekkel, amelyek megfelelőségét a felügyelet könnyen ellenőrizni tudja.

A *kötelező adminisztrációs feladatok* közé tartozik az onboarding folyamat, illetve az ügyfél információk naprakészen tartása, amely magában foglalja a tulajdonosi és vállalati szerkezetre, üzleti tevékenység típusára és földrajzi területére, valamint a *tényleges tulajdonosra* vonatkozó információkat és ezek rendszeres felülvizsgálatát. A korábbi szabályozáshoz képest a *ténylegesen begyűjtendő adatok* köre kibővült: természetes személy ügyfél esetén ezután meg kell adni a születési helyet és időt, valamint édesanyja születési nevét; jogi személy, vagy jogi személyiség nélküli szervezet ügyfél esetén pedig be kell gyűjteni a főtevékenységet, a képviselőre jogosultak nevét és beosztását, valamint a kézbesítési megbízottjának azonosítására alkalmas adatait. Emellett szükséges folyamatosan figyelemmel kísérni az ügyfelet, illetve jogi személyek esetében a vezető tisztségviselőket, döntéshozókat érintő eseményeket is. A jogszabály alapján az ügyfél-átvilágítás folyamatának két változata létezik: az egyszerűsített, illetve a fokozott ügyfél-átvilágítás. Utóbbi olyan ügyfelek / ügyletek esetében szükséges, amelyek például:

- Jelentős készpénzforgalmat bonyolítanak,
- Földrajzi elhelyezkedésük alapján kockázati tényezőt jelentenek,
- Túlzottan összetett tulajdonosi struktúrával rendelkeznek,
- Kiemelt közszereplőnek minősül a *tényleges tulajdonos*.

A szolgáltatóknak már az onboarding folyamat során fel kell figyelniük a szokatlan, indokolatlan pénzügyi tevékenységekre, amelyek mögött nincs racionális indok. Ezek komoly kihívást jelenthetnek, különösen

új ügyfelek esetében, hiszen igen alapos átvilágítás szükséges ahhoz, hogy az indokolatlan tevékenység feltárható legyen.

Mivel az onboarding folyamat során számos személyes adat jut az adott ügyfélről a szolgáltató birtokába, kiemelt figyelmet kell fordítani az adatvédelemre, különösképpen a személyes adatokra az új Uniói adatvédelmi rendelet (GDPR) miatt.

Lehetőség van az onboarding folyamat elektronikus lebonyolítására is. Erre a szabályozás bevezeti az ún. előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszközt, amely lehetőséget ad arra, hogy az ügyfeleknek ne kelljen személyesen megjelenniük a szolgáltatónál a szükséges adatokat és nyilatkozatokat átadni, hanem mindezeket online tudják megtenni.

Monitoring – Tranzakciók Nyomon követése, elemzése

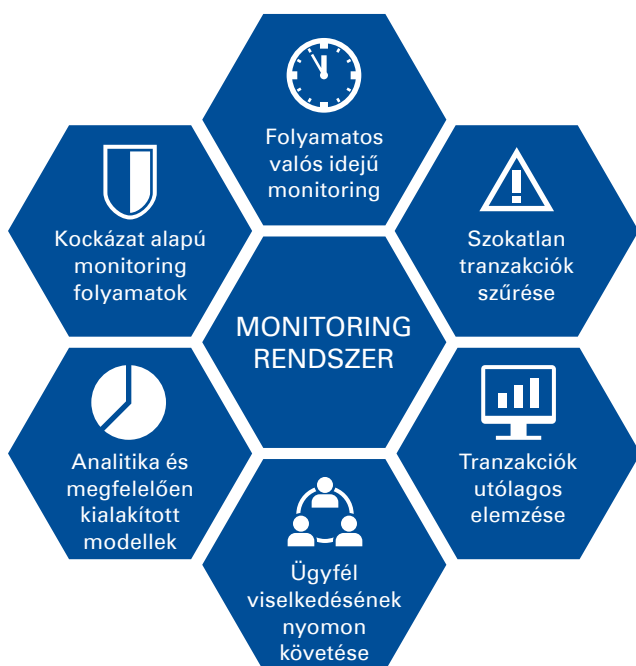
A pénzügyintézeteknek az onboarding folyamaton túl ki kell alakítaniuk folyamatos monitoring rendszert is, melyek segítségével képesek kiszűrni a szokatlan tranzakciókat (például volumenüket tekintve kiugró, üzleti tevékenységgel nehezen összeegyeztethető, korábban nem megszokott devizában történő, valamint nagy összegű készpénzes tranzakciókat), amelyek jelentős erőforrás szükséglettel és a tranzakciók számának és komplexitásának nagysága miatt jelentős IT fejlesztésekkel is járnak. A folyamatos valós idejű monitoring mellett a tranzakciók utólagos elemzése is szükséges.

A monitoring során a pénzügyintézeteknek elemezniük kell az üzleti kapcsolat fennállása óta végrehajtott tranzakciókat, nyomon kell követniük az ügyfél-viselkedését. Ehhez olyan folyamatok kialakítása szükséges, amelyek kockázati alapon képesek meghatározni az egyes ügyfélkategóriák esetében alkalmazandó nyomon követési módszertant például az ügyféltípus, földrajzi elhelyezkedés, tulajdonosi struktúra alapján.

A KPMG legutóbbi Global Anti-Money Laundering Survey című kiadványa rávilágított arra, hogy bár a szervezetek jelentős befektetéseket hajtottak végre a monitoring rendszerük fejlesztése érdekében, még mindig a tranzakciók monitoringozása, elemzése a leginkább erőforrás igényes terület. A nagy arányú a false pozitív riasztások rengeteg erőforrást igényelnek, mivel ezeket az eseteket dokumentáltan ki kell vizsgálni.

A tranzakciók nyomon követése, és elemzése akkor működhet a leghatékonyabban, ha *tényleges analitika* és megfelelően kialakított modellek állnak a folyamat mögött. Ezen a területen is számos alternatívát kínálnak a KPMG robotika megoldásai.

A monitoring rendszerrel szembeni elvárások

Kockázat alapú megközelítés

A szabályozás alapvetően nagy hangsúlyt fektet a kockázat alapú megközelítésre és elvárja, hogy a szolgáltató tárja fel, azonosítsa, elemezze és szűrje ki a kockázatokat. Az analitikus szakasz során észlelt gyanús tranzakciókat (pl. kiugró volumen, nagy összegű készpénzes tranzakció, üzlettel összeegyeztethetetlen tétel vagy régió) szükséges jelenteni a felügyeletnek. Három új kockázati tényező jelent meg, a termék, az ügyfél és a földrajzi kockázati tényező, ezek alapján kell mérlegelnie a pénzintézetnek, hogy alacsony, vagy magas kockázati besorolásba tartozik az adott ügyfél. Amennyiben a kockázat magas, fokozott ügyfél átvilágítást kell alkalmazni.

Egyéb követelmények

A szabályozás és a legújabb szakmai sztenderdek a fentieken túl számos területen támasztanak új követelményeket, amelyek közül itt az újfajta bejelentési kötelezettségeket emeljük ki: Ezentúl a szolgáltató minden egyes alkalmazottja köteles bejelentést tenni gyanús ügylet esetén. A szolgáltatónak ki kell jelölnie egy vagy több személyt, akik felelősek lesznek azért, hogy a gyanús ügyletekről érkezett bejelentéseket továbbítja a MNB által működtetett Pénzügyi Információs Egységnek.

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozás megelőzés, illetve a szankciókhoz kapcsolódó követelményeknek való megfelelés kapcsán a tágabb szabályozási kontextus is további kihívásokat támaszt. A KYC, az ügyfélismeret, számos más szabályozási keretrendszer szerint kiemelt fontosságú – például

FATCA, MiFID2 -, ezért a kapcsolódó fejlesztéseket célszerű összehangolni. Az ügyfélismeret, a kapcsolódó információk feldolgozása viszont egyúttal meg kell hogy feleljen a megújuló adatvédelmi (GDPR) szabályoknak is. A folyamatos monitoring kialakítása során pedig tekintettel kell lenni arra, hogy 2019-ben Magyarországon bevezetésre kerül az azonnali fizetések rendszere, amely szerint az érintett átutalásoknak 5 másodpercen belül meg kell történnie.

A KPMG által nyújtott szolgáltatások

A KPMG szakemberei kiemelkedő tapasztalattal rendelkeznek a Know Your Client folyamatok terén. Szolgáltatásaink kiterjednek a vállalatok érintett folyamatainak vizsgálatára, szabályozásnak való megfelelés eléréséhez szükséges konkrét javaslatok megfogalmazására és az implementációs folyamat teljes körű szakmai támogatására. A KPMG csapata ezen felül segítséget nyújt az ügyfél ellenőrzési folyamatok optimalizálásában, hatékonyabbá tételében. A KYC folyamat rendkívül erőforrás igényes és jellemzően a teljes folyamat figyelembevételével az erőforrások 80%-a maga az információgyűjtés és 20%-a marad az információk elemzésére. Az információk begyűjtésére szolgáló folyamatok jelentős része automatizálható, amellyel elérhető, hogy az információk elemzésére 20% helyett akár az erőforrások 80%-a jusson. A KPMG komplex szolgáltatása keretében hatékonyan tudja támogatni ügyfeleit a teljes KYC folyamat megfelelő kialakításában, mivel nem csupán a KYC folyamat kialakításának teljes szakmai támogatását tudjuk biztosítani ügyfeleinknek, de a szükséges folyamatok automatizálását, és az ehhez kapcsolódó folyamat-optimalizációs tanácsadást is biztosítani tudjuk.

GAP elemzés és implementáció támogatás

Szolgáltatásaink közé tartozik a szabályozói környezet és piaci gyakorlat, valamint a Társaság gyakorlata közötti eltérések feltárása, kockázati besorolása, valamint a feltárt hiányosságok kiküszöböléséhez szükséges feladatok végrehajtásának támogatása.

Folyamatfelmérés, folyamat optimalizáció

A Társaság által kialakított KYC, AML folyamatok felmérése, hatékonyságnövelő javaslatok megfogalmazása az erőforrás igény csökkentése alapján.

Folyamat automatizáció

A KPMG segítséget tud nyújtani a korábban nagy manualitást (pl. ügyfél-információ gyűjtés vagy frissítés) igénylő folyamat automatizációjában, amely által jelentős költségcsökkentés érhető el. A KPMG Robotic Process Automation (RPA) megoldásai

képesek hatékonyabbá, gyorsabbá és megbízhatóbbá tenni a manuális folyamatokat. A KPMG fő fókusza az RPA megoldások terén az egyszerű, előre definiált szabály alapú automatizáció, de emellett már megjelent a kínálatunkban a tanulásra képest, fejlett automatizáció is.

AML/KYC toolok bevezetése

Machine learning alapú riasztás, case menedzsment, ügyfél-átvilágítást és belső szabályzatokat, folyamatokat támogató eszközök bevezetése.

Fokozott ügyfél-átvilágítás

Fokozott ügyfél-átvilágítást igénylő eseteknél a KPMG szakértő csapata részletes due diligence riportot készít, ezzel támogatva ügyfeink hatékony és gördülékeny onboarding folyamatát és ügyfél felülvizsgálatát.

Forensic szolgáltatások

A KPMG gyakorlati tanácsokon át segít ügyfeleinek megbirkózni a csalással, rosszhiszemű magatartással és korrupcióval összefüggő ügyekkel; pénzüsszegek, eszközök, társaságok és egyének beazonosításával és nyomon követésével; csalás vagy pénzügyi bűncselekmény megelőzésével és felderítésével.

Egyéb szakmai támogatás

A szabályozással kapcsolatos értelmezési kérdések, illetve a felmerülő gyakorlati kérdések megválaszolása, onboarding folyamat és tranzakció monitoring fejlesztése, kialakítása, munkatársaknak tartott oktatások.

Kapcsolat:

Rakó Ágnes **partner**

M: +36 70 370 1792

E: agnes.rako@kpmg.hu

Szalai Péter **igazgató**

M: +36 70 370 1739

E: peter.szalai@kpmg.hu

KPMG.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2018 KPMG Tanácsadó Kft., a magyar jog alapján bejegyzett korlátolt felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez ("KPMG International"), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.